

Názov a kód projektu	Moderné vzdelávanie pre prax 2 / 312011ACM2	Názov pedagogického klubu	
Pracovný list	Využitie čitateľskej stratégie KWL	Klub inovácií a čitateľskej gramotnosti	
Predmet	Ošetrovanie, asistencia, administratíva a zdravotnícka dokumentácia	Ročník	štvrtý
Téma vyučovacej hodiny	Ošetrovanie pacientky s rakovinou krčka maternice.		
Cieľová skupina	7 členná skupina žiakov, individuálna práca,		
Charakteristika	Rozbor vyučovacej hodiny s využitím čitateľskej stratégie KWL, dištančné vyučovanie.		

	Kľúčové slová
čitateľská stratégia KWL, ošetrovanie, rakovina krčka maternice, diagnostika, liečba, prevencia, rozbor hodiny (štruktúra, ciele hodiny), obsah vyučovacej hodiny	
Charakteristika	
<p>Čitateľská stratégia KWL – žiaci majú pridelený textový materiál, z ktorého vyhodnocujú získané informácie a postupne ich zoradujú.</p> <p>KWL je čitateľská stratégia, ktorá podporuje aktívne učenie sa a dá sa implementovať aj do tradične orientovaného vysvetľovania učiva. KWL metóda podporuje kritické myslenie a interakciu študent – učiteľ.</p> <p>Pri využití stratégie KWL študenti konštruujú tabuľku s tromi stĺpcami, ktoré vyplňajú pred a počas čítania. Pred čítaním si obnovujú doterajšie vedomosti o téme, tvoria tzv. vlastný tezaurus, teda súbor pojmov, ktoré sú usporiadané do určitej štruktúry s určenými vzťahmi medzi nimi. Potom formulujú otázky, čo by ešte o téme chceli vedieť a v priebehu čítania a po prečítaní zosumarizujú nové poznatky, ktoré sa dozvedeli (naučili sa)</p>	
Cieľ hodiny	Pomôcky
Kognitívny – žiaci vedia definovať ochorenie	PC, tabuľa, učebný materiál v textovej forme
Afektívny – žiaci vedia identifikovať oblasť neuspokojených potrieb v súvislosti s charakterom ochorenia, určiť problémovú oblasť v rámci poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti formou ošetrovateľského procesu, stanoviť ciele	
Psychomotorický – žiaci vedia vykonať postupy a intervencie smerujúce k dosiahnutiu stanovených cieľov	
Metódy	Metódy samostatnej práce a autodidaktické metódy <ul style="list-style-type: none"> - práca s textom, - samostatné štúdium s využitím techniky

<p>Metódy diagnostické</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor žiackych prác <p>Metódy vyhodnocovania a zovšeobecňovania diagnostických údajov</p> <ul style="list-style-type: none"> - hľadanie odpovedí a vysvetlenie vzájomných súvislostí, podstaty, - proces sa završuje interpretáciou a vytvorením všeobecného záveru

Štruktúra hodiny	
Organizačná časť	Oboznámenie žiakov s témou, cieľom hodiny, kontrola dochádzky, a zápis nového učiva – frontálne preskúšanie celej triedy
Motivačná časť – motivačný rozhovor diskusia	Skúste sa vžiť do role pacientky. Ako prežíva súčasnú situáciu? Ako reaguje na danú situáciu? Má dostatok informácií o danom ochorení a všetko čo s tým súvisí? Čo môžem pre pacientku spraviť?
Expozičná časť - oboznámenie s novými informáciami s podporou cieľavedomého pôsobenia a aktívnej účasti žiakov. Fixačná časť opakovanie nových poznatkov	<p>Vyučovanie pozostáva z nasledovných krokov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žiakom je oznámená téma - žiaci si vytvorili pracovné lity podľa zaslaného vzoru - do prvého stĺpca samostatne zapísali informácie, ktoré už o danej téme vedeli na základe vedomostí získaných v predchádzajúcich ročníkoch - do druhého stĺpca napísali to, čo by chceli k danej téme vedieť, prípadne čo počuli, ale nepoznajú podstatu. - následne bol žiakom pridelený textový dokument, spoločné prečítanie textu - vyplnenie údajov vyplývajúcich z prečítaného textu. - prečítanie a sumarizovanie, vytvorenie spoločného všeobecného záveru s platnými- relevantnými informáciami skupinovú formou.
	Pochvala, zhrnutie, zadanie domácej úlohy

Obsah učiva
<p>Rakovina krčka maternice</p> <p>-etiológia, diagnostika, liečba</p> <p>Prevenia</p> <p>-vakcinácia, možnosti vakcinácie na Slovensku</p> <p>Ošetrovateľská starostlivosť</p> <p>-identifikovanie jednotlivých krokov oše. procesu v súvislosti s danou daným ochorením</p> <p>-pomenovanie problémových oblastí</p>

Pracovné úlohy

1. **Prečítajte si zadanie dnešnej témy, v pracovnom liste vyplňte najskôr 1 stĺpec, po dôkladnom zvážení doplňte aj 2 stĺpec.**
Téma: Ošetrovanie pacientky s rakovinou krčka maternice.
Pracujte individuálne, každý samostatne

1.	2.	3.
Čo o tejto téme viem? (vyplniť pred čítaním)	Čo by som o tejto téme chcel vedieť? (vyplniť pred čítaním)	Čo som sa z textu naučil/a? (vyplniť po prečítaní)
<p>Po oznámení témy vypíšu heslovite informácie, ktoré vedia, svoje poznatky, prípadne odpovede na otázky typu napr. Koho najčastejšie postihuje rakovina krčka maternice? Aké môžu byť prejavy? Aké diagnostické postupy poznáte?</p> <p>Žiacke odpovede: Mladšie ženy Gy. Vyš. PAP test, HPV test, Hysterektómia Psychická príprava pacientky pred OP Strata menštruačného krvácania</p>	<p>Ďalej napíšu to, čo by chceli k danej téme vedieť, prípadne čo počuli, ale nepoznajú podstatu.</p> <p>Očkovanie proti HPV Kedy sa očkovať? Hradí očkovanie poisťovňa? Príznaky Rizikové faktory Možnosti liečby – kedy konizácia a kedy hysterektómia</p>	<p>Prečítanie prideleného textu. Vyplnenie údajov vyplývajúcich z prečítaného textu. Prečítanie a sumarizovanie. Vytvorenie spoločného všeobecného záveru s platnými-relevantnými informáciami skupinovú formou. Osnova: 1. Vývoj ochorenia 2. Príznaky 3. Diagnostika, 4. Liečba 5. Vakcinácia 6. Špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti</p>

2. **Po prečítaní textového dokumentu doplňte do 3. stĺpca odpovede na otázky z 2. stĺpca**

Rakovina krčka maternice

Rakovina krčka maternice je na Slovensku pomerne početné ochorenie žien vo veku **do 35 rokov** a potom jeho nárast stúpa **po menopauze**. Rakovinu krčka maternice **odhalí jedine preventívna prehliadka u lekára**, no **len 23%** žien absolvuje každoročne gynekologickú preventívnu prehliadku.

Vývoj ochorenia

Niekde na začiatku je vznik **prekancerózných zmien, tzv. dysplázia**. Ide o abnormálne bunky krčka maternice vo výstelke krčka maternice, ktoré zmenili svoj vzhľad. Čím je abnormalita krčka maternice ťažšia, tým je väčšia pravdepodobnosť, že v budúcnosti môže dôjsť k rakovine krčka maternice. Kým by sa tieto abnormálne bunky zmenili na rakovinové, prešlo by niekoľko rokov. V zriedkavých prípadoch sa toto závažné ochorenie rozvinie aj skôr, cca do roka.

Dysplázia krčka maternice spôsobuje niekoľko príčin, napr. infekcia alebo zápal, ale bežne ich spôsobujú niektoré typy ľudského papilomavírusu (HPV). Ďalšie typy môžu spôsobiť genitálne bradavice a ďalšie benígne (abnormálne, ale nerakovinové) zmeny na krčku maternice.

Asi 40% nádorov krčka maternice je diagnostikovaných v prvom štádiu a rieši sa operačne. **Viac ako polovica žien však prichádza neskoro**, vo fáze šírenie nádoru za hranice krčka maternice. Rakovina krčka maternice je pomerne ľahko odhaliteľná už v ranných štádiách, či ešte v štádiu dysplázie. Ak sa zachytia zmeny včas, je ochorenie dobre liečiteľné. Najlepšou prevenciou sú **pravidelné preventívne gynekologické prehliadky**

Príznaky, ktoré môžu naznačovať rakovinu krčka maternice.

Problémom je, že príznaky, ktoré môžu avizovať dyspláziu na krčku alebo počiatočné štádium rakoviny, sú nebadateľné, resp. často ich ženy pripisujú iným príčinám či súvislostiam.

Predrakovinové zmeny na krčku maternice **nespôsobujú bolesť** a väčšinou sa neobjavujú ani žiadne iné prejavy. Odhalené sú až pri cytologickom vyšetrení steru z krčka maternice (preto sú dôležité tie preventívne prehliadky), lebo ster z krčka maternice je ich súčasťou.

Medzi najčastejšie príznaky patologického množenia sa buniek patrí:

- **abnormálne krvácanie** – medzi menštruáciami, po pohlavnom styku, pri gynekologickom vyšetrení...,
- **silnejšia a dlhšia menštruácia** – než obvykle,
- **neobvyklý výtok** – ktorý nereaguje na liečbu, prípadne výtok po pohlavnom styku,
- **bolesť v oblasti pohlavných orgánov** – pri alebo po sexe, po cvičení panvového dna,
- **bolesti panvy, krížov,**
- **náhla a neopodstatnená strata telesnej hmotnosti,**

- **pocit častého naplnenia v podbruší,**
- **hmatom zistiteľný útvar,**
- **krvácenie po stolici** – objavuje sa s postupujúcim ochorením. Po tlačení – zapojení brušného lisu, či po námahe sa môže objaviť neprijemný pocit svrbenia.
- **krvácenie u žien po menopauze,**
- **urologické komplikácie** – objavujú sa u pokročilého ochorenia. Môže sa jednať o ťažkosti pri močení, prítomnosť krvi v moči a bolesti v podbrušku.

...

...

PSYCHIKA ŽENY PRI HYSTEREKTÓMII

V každom období života ženy sa prelína jednota psychického a somatického stavu ženy. V jednotlivých vývinových a reprodukčných obdobiach ženy môžu mať vplyv na vznik choroby a rozvoj gynekologických ťažkostí rôzne intrapsychické a interpsychické udalosti. Ochorenie predstavuje určitú zmenu, ktorá sa týka životnej situácie.

Aktívna žena ťažko znáša hospitalizáciu a kľud na lôžku v nemocnici a ťažšie sa vzdáva svojich každodenných aktivít na ktoré bola zvyknutá. K operácii samozrejme patrí strach ženy a následná pooperačná bolesť.

Napriek mnohým radám, ktoré retrospektívne popisujú špecificky posthysterektomický syndróm, sú psychické následky dosť časté. Po operačnom odstránení maternice sa u žien môže objaviť negatívna psychická reakcia.

Niektoré ženy po hysterektómii majú príznaky depresívneho správania. Uzatvárajú sa do seba, sú plačlivé, smutné. Príčiny, ktoré ovplyvňujú psychické problémy po hysterektómii sú duševná choroba alebo depresie v rodine, pacientka mladšia ako 35 rokov, nenaplnená túžba mať dieťa, problémy so sexuálnym životom, strach so straty sexuálnej atraktivity, negatívny postoj partnera.

Depresívne ženy, ktoré podstúpili hysterektómiu trpia duševnou poruchou dvakrát častejšie. Hysterektómia môže žene spôsobovať psychické problémy a vyvolávať pocity strachu, pocit straty ženstva. Je potrebné, aby ešte pred operáciou i po nej žena podstúpila konzultácie. Najhoršie sa s hysterektómiou vyrovnávajú ženy v reprodukčnom veku alebo ženy, ktorým boli odstránené vaječníky ešte pred meno pauzou. Ženy zvládajú túto situáciu lepšie, keď vedia, že im operácia zachráni život, alebo im prinesie veľké zlepšenie.

3.	Na základe získaných údajov oboznámte svojich spolužiakov s novonadobudnutými informáciami
-----------	---